

MDC, Memòria Digital de Catalunya

Conservació i difusió del patrimoni

Cristina Azorín

Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Biblioteques

Sandra Reoyo Tudó

Àrea de Biblioteques, Informació i Documentació - CBUC
Consorci de Serveis Universitaris de Catalunya (CSUC)

Repositoris Digitals de Patrimoni Cultural: continguts, aspectes tècnics i legals

Centre d'Estudis i Documentació del MACBA, 14 Nov. 2014

Guió

---

1. Què és
2. Què conté
3. Qui i com es pot participar
4. Aspectes tècnics
5. Fases del projecte i reptes de futur

Què és?

És un repositori que **conté, en accés obert, col·leccions digitalitzades relacionades amb Catalunya i el seu patrimoni** o que formen part de col·leccions especials d'institucions científiques, culturals i/o erudites catalanes.

Funciona amb el **programa CONTENTdm d'OCLC** i usa el **protocol d'interoperabilitat** de l'Open Archives Initiative (**OAI**), fet que permet incrementar la visibilitat dels documents en oferir-se conjuntament amb d'altres repositoris internacionals.

MDC Memòria Digital de Catalunya

És un repositori cooperatiu que conté, en accés obert, col·leccions digitalitzades relacionades amb Catalunya i el seu patrimoni. A l'MDC s'hi troben les còpies digitals de fotografies, dibuixos, mapes, cartells, fullets, incunables i un llarg etcètera amb un total de més de 2 milions de documents relacionats amb Catalunya i procedents de 30 institucions diferents (universitats, biblioteques especialitzades, arxius, etc.). També s'hi poden consultar més de 300 revistes catalanes antigues digitalitzades a través del portal Arxiu de Revistes Catalanes Antigues (ARCA) de la Biblioteca de Catalunya.

La principal finalitat de l'MDC és augmentar la visibilitat i consulta de les col·leccions especials i patrimonials de les biblioteques de Catalunya. Aquesta finalitat es concreta en els següents objectius: **[+]**

cataluña	general	rey
aplec	vers	enquadració
consejo		
projecto	catalunya	anys
acte		
correspondència		rebuda
cartes	casa	esta
1937		señor
principado	compreses	tres
carta		
municipal	ciudad	actes

Cercar

Cerca avançada

Un cop realitzada la cerca es pot seleccionar entre visualitzar els resultats en col·leccions d'imatges, de text o en revistes d'ARCA i dins d'aquests es pot refinar la cerca per data, autor o matèria. Per a cada document s'ofereix la seva imatge i descripció que inclou les condicions d'ús del document i l'opció de generar automàticament un PDF per a poder descarregar i/o imprimir el document amb més facilitat.

Col·lecció: Fons de la Guerra de Successió (1680-1750)
Institució: Universitat Pompeu Fabra
Enllaç: <http://mdc.cbuc.cat/cdm/landingpage/collection/querrasucce>
Descripció: La col·lecció està formada per 421 documents publicats o escrits entre els anys 1680 i 1750; és a dir, durant els prolegòmens i els anys immediatament posteriors a la Guerra de Successió. La col·lecció comprèn tant documents impresos com documents manuscrits. Es tracta de documents rars, difícils de localitzar i de consulta restringida.

Finalitat i objectius

Augmentar la visibilitat i consulta del patrimoni català

- **Impulsar la digitalització** del patrimoni català
- **Fer visibles** unes **col·leccions** que, en la majoria dels casos per la seva raresa i/o condició física, són **d'accés difícil i/o restringit**
- **Ser la interfície de consulta conjunta** d'aquest patrimoni
- **Facilitar** els instruments per a **la seva preservació**

Institucions participants

- Impulsat per les **universitats de Catalunya** i la **Biblioteca de Catalunya**
- Coordinat per l'Àrea BID (**CBUC**) del CSUC
- Amb la participació d'altres institucions catalanes

Guió

---

1. Què és
2. **Què conté**
3. Qui i com es pot participar
4. Aspectes tècnics
5. Fases del projecte i reptes de futur

Què conté?

Conté **fotografies**,
dibuixos, mapes, cartells,
fullets, **incunables**,
revistes i un llarg etcètera
de documents relacionats
amb **Catalunya** i el
seu **patrimoni**

Col·leccions destacables

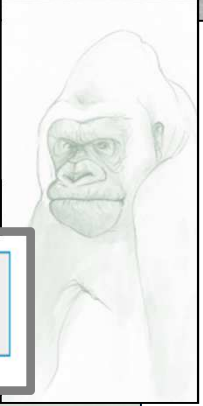

00:00 00:00

Solo de Dombak, Le mode Segàh

Fonoteca Daniélou Casa Asia

16 FEBRER

RECIPROCIÓ A «BBSTING»
UN ANO... 190 - plus.
Por cada librería 790 -

Director: FERNANDO AGOSTÍ

DESTINO

NÚMERO 120 SEGUNDA ÉPOCA

POLITICA DE UNIDAD

NUM.: 60 CÉNTIMOS 6 ENERO MCMLX

Redacción y Administración:
RIBERA SAN PEDRO, 1, BARRIO
RIBERA, 87 • TELEFONO 5104
Artista responsable:
VICENTE G. A. TELEFONO 4400
BARCELONA

De la mano de todos los grandes los mejores momentos de la mano de todos los grandes. Juegan a su vez, también el arte y el trabajo. Desde entonces que se sigue.

En la página 7 de este número encontrará una amplia información política de este país.

El Vaticano y el Quirinal

Fué SANTIAGO RADAL

HABRÁ que mantener bastante en el Vaticano de la guerra para mantener un equilibrio en el mundo que se está formando en los últimos años de 1959, sea la vida en la frontera de Ginebra. Los vaticanos se van en Francia, volviendo de sus viajes, volviendo a su patria, volviendo a su patria. Los vaticanos se van en Francia, volviendo de sus viajes, volviendo a su patria, volviendo a su patria. Los vaticanos se van en Francia, volviendo de sus viajes, volviendo a su patria, volviendo a su patria.

Voz del Caudillo

El discurso del Caudillo es un texto del día. Tiene un carácter fundamentalmente político por su contenido y finalidad. Fue un discurso de un profeta profético, y un texto de referencia para el futuro. Fue un discurso de un profeta profético, y un texto de referencia para el futuro. Fue un discurso de un profeta profético, y un texto de referencia para el futuro.

Joan AMADES

PROVI DE BRIDA (Estalari)

Delta de l'ebre

Guió

---

1. Què és
2. Què conté
3. Qui i com es pot participar
4. Aspectes tècnics
5. Fases del projecte i reptes de futur

Qui i com es pot participar?

Qui?

- Institucions de Catalunya que desitgin difondre les seves col·leccions especials digitalitzades relacionades amb Catalunya i/o el seu patrimoni.

Quines col·leccions?

- Es prioritza la incorporació dels documents més singulars i excepcionals, així com la dels susceptibles de ser consultats per un nombre més gran de persones.

Com?

- Signant un conveni de col·laboració que regula els drets i deures de cada part (aportació econòmica per a col·leccions amb una ocupació superior als 2 Gb).
- Introduint les metadades+dades de les col·leccions d'acord amb les normatives i directrius tècniques.

Com s'introdueixen les dades?

- La introducció de les dades es realitza des de les pròpies institucions a través del Project Client (cal instal·lar-lo en tots els ordinadors que treballen amb l'MDC)
- La personalització la fan també les pròpies institucions
- 1 interlocutor per cada institució, però tantes persones treballant-hi com es vulgui!
- Formació de 4 hores + material de suport
- Cal introduir:
  - Metadades
  - Dades

Guió

---

1. Què és
2. Què conté
3. Qui i com es pot participar
4. **Aspectes tècnics**
5. Fases del projecte i reptes de futur

Metadades i dades

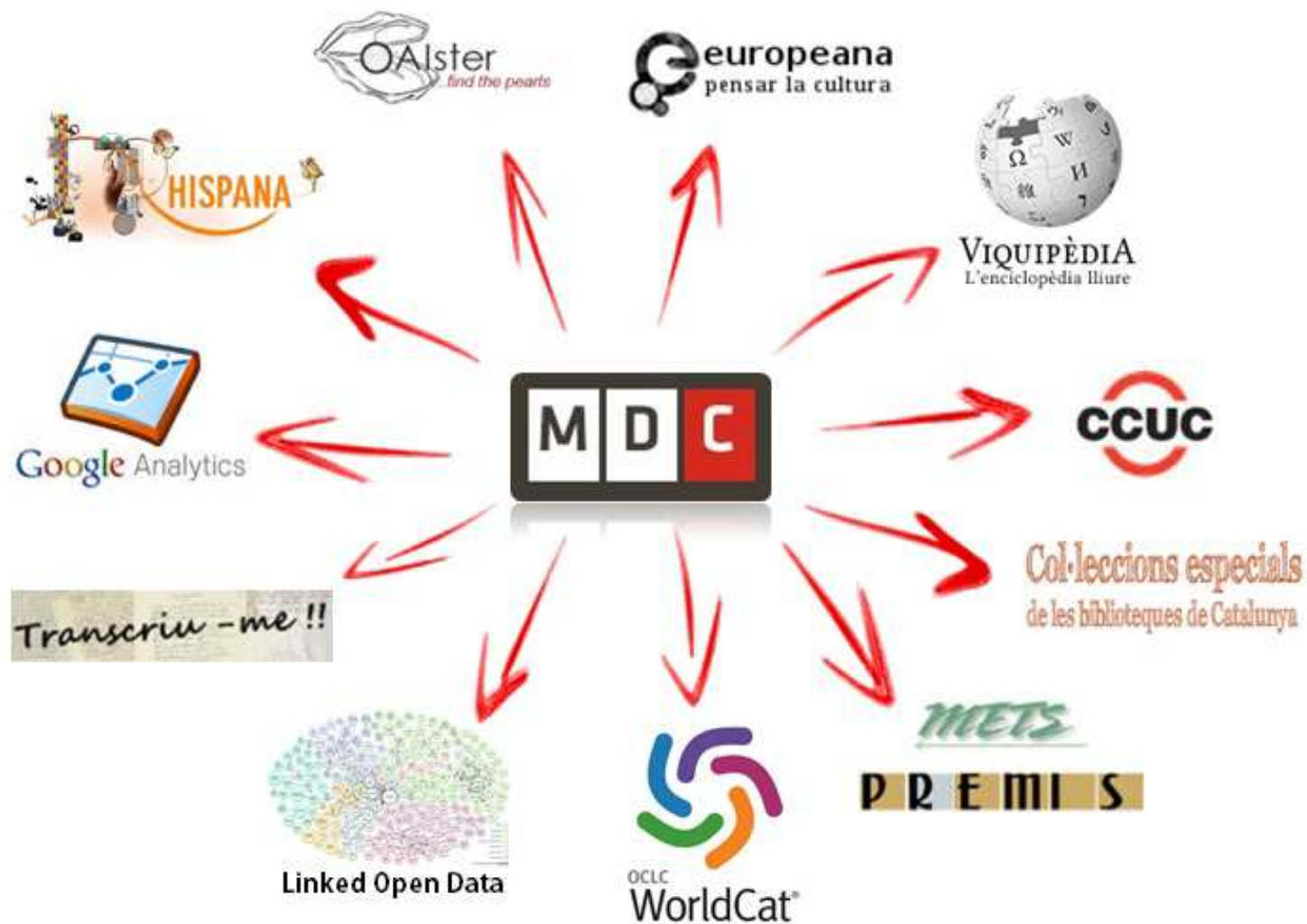
Cal omplir un formulari que internament guarda les metadades seguint els estàndards:

- Dublin Core Qualificat (Descripció)
  - Recomanacions sobre el seu contingut i ús
  - Plantilles per a les metadades mínimes o sempre iguals
- OAI-PMH (Interoperabilitat)
- ESE (Europeana)

Dades

- Cal obtenir el permís de l'autor
- D'accés lliure
- Formats → PDF o JPG (mp3 i avi)
- Estàndards de digitalització

Difusió i projectes

Aspectes legals

- La incorporació dels documents es realitza prèvia consideració dels drets de propietat intel·lectual que puguin afectar a la seva explotació
- Models base de documents per sol·licitar permisos als autors
- Normalment es poden veure 2 camps de drets:
  - Text
  - URL (Europeana)

▼ Descripció de la pàgina

Puntuació ★★★★★ En base a 0 Puntuació(ns)

Títol [Teatro Barcelona : Quinteto Hispania](#)

Autor [Zas](#)

Descripció [Caricaturització dels cinc membres del quintet ; Reproducció fotomecànica d'un retrat del violinista](#)

Contribuïdors [Net i Sunyer, Blai, 1887-1948 ; Costa i Carrera, Francesc, 1891-1959 ; Teatro Barcelona](#)

Data del document original [\[19--\]](#)

Data de publicació [2009](#)

Editor [Biblioteca de Catalunya](#)

Font [Publicació original: Barcelona : Artes Gráficas Sucesores de Henrich y Cia, \[19--\], 21,2 x 31,8 cm](#)

Tipus de recurs [Image](#)

Format [Imatge/jpeg](#)

Llengua [spa](#)

Gestió dels drets [Còpia permesa amb finalitat d'estudi o recerca, citant la font "Biblioteca de Catalunya". Per a qualsevol altre ús cal demanar autorització.](#)

Relació http://catalag.bnc.cat/record=b1242549~S13*cat#

Dispositiu de captura [Zeutschel Omniscan 11 Zeutschel Omniscan 11 Zeutschel Omniscan 11](#)

Resolució [1000 x 1776; 150 dpi](#)

Compressió [JPEG, compressió baixa](#)

Definició [24 bits](#)

Característiques físiques [21,2 x 31,8 cm](#)

Història de canvis [Imatge original TIFF, sense compressió, a 300 dpi](#)

Repositori [Memòria Digital de Catalunya](#)

Gestió dels drets (Europeana) <http://www.europeana.eu/rights/rr-f/>

Preservació

- Accions bàsiques
  - Recopilació
  - Digitalització (+ còpia TIFF)
  - Catalogació (algunes metadades de preservació)
  - Còpies de seguretat (GEPA)
  - LOCKSS a la catalana
  - URL / Identificadors permanents

Programari

Per que CONTENTdm per a l'MDC?

- Programa propietari però d'OCLC
- Ús d'estàndards de descripció i interoperabilitat
- Càrrega immediata d'imatges (amb els seus transcripts)
- Opcions especials per imatges
- Fàcil ús a nivell d'usuari i tècnic
- Possibilitat de personalitzar cada col·lecció

Maquinari

Llicència
CONTENTdm v6.3

Llicència
CONTENTdm v6.3

HP Proliant DL360 G5
Intel Xeon 5110
8Gb RAM
SO: CentOS 5

HP Proliant DL380 G7
Intel Xeon 5650
36Gb RAM
SO: CentOS 5

HDD: 2Tb + 3Tb = 5Tb

Còpies de seguretat

ADIC Scalar
i2000
Capacitat per
223 Tb

NetApp FAS 3170
100Tb

Guió

---

1. Què és
2. Què conté
3. Qui i com es pot participar
4. Aspectes tècnics
5. **Fases del projecte i reptes de futur**

MDC: gestació, naixement, desenvolupament i futur

---

1. Gestació (2000-2005)
2. Naixement (2006)
3. Captació de continguts (2006-2010)
4. Expansió (2011-2014)
5. Problemes actuals i reptes de futur

Gestació: 2000-2005

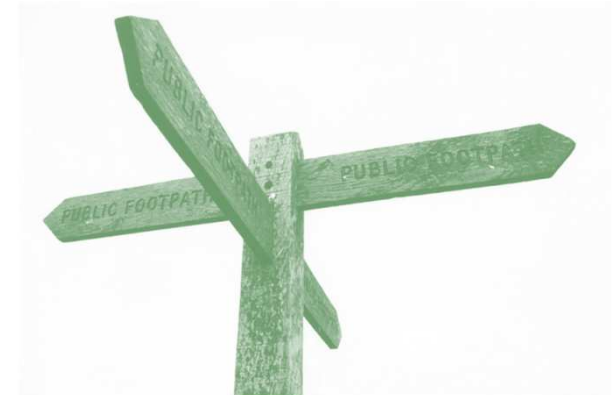
- Un llarg període de debat sobre com gestionar objectes digitals
- Constatació: no tot programa gestiona bé tots els objectes (seria ideal, però no és així)
- TDX/NDLTD; RECERCAT/DSpace; RACO/OJS
- Necessitat creixent de tenir un “aparador” on mostrar les col·leccions especials de les biblioteques del CSUC
- Abril 2005: viatge als EUA on es veuen diferents CONTENTdm en funcionament per a mostrar aquests tipus de col·leccions patrimonials

Naixement (2006)

- Fase de: definició, planificació i implementació
- Acords tècnics que permeten començar:
  - Assessorament legal (Dictamen, models de documents per sol·licitar els permisos, procediments per usos indeguts, etc.)
  - Recomanacions d'ús i bones pràctiques en metadades
  - Estàndards internacionals que permeten la interoperabilitat de les metadades amb altres repositoris (Open Archives Initiative – PMH)
- Es posa en funcionament

Captació de continguts (2006-2010)

- Fase: “Ja tenim ‘galledes’ pels diferents objectes, ara es tracta d’omplir-les”
- Comptem amb ajuts de digitalització de la GC
  - 12.500 imatges / 6 col·leccions
  - Estàndards de digitalització
  - Empreses que treballen amb aquests estàndards i procediments i que introdueixen dades directament a l’MDC
- Creixem massa (revistes BC), consulta lenta:
  - Compra de 2n servidor i diferenciació de la cerca per text i/o imatge
- Cerca federada amb altres CONTENTdm

Expansió (2011-2014)

- MDC s'obre a biblioteques no consorciades
- Diverses millores a CONTENTdm faciliten la feina (indexació col·leccions grans) i permeten coses noves (algunes eines web 2.0)
- Proporcionem contingut a Europeana i a altres recol·lectors
- Al CCUC es crea el Portal de Col·leccions especials de les biblioteques de Catalunya
- Experimentem amb Linked Open Data
  - Col·leccions fotogràfiques del CEC + georeferenciació de l'ICC
- Experimentem amb Crowdsourcing (BC)
  - Transcriu-me
  - Fem memòria

Problemes actuals i reptes de futur

Problemes

- Cerca poc satisfactòria
  - Massa text?
  - Massa documents?
  - Massa diversitat en els documents?
- Lligam poc clar amb el catàleg
- Visibilitat insuficient (ens falta una eina de descoberta)

Reptes

- Integrar altres iniciatives
- Sostenibilitat (= diners)
- Preservació

Col·leccions especials de les biblioteques de Catalunya

Català

1.690 col·leccions

INICI CERCAR COL·LECCIONS ▾ INSTITUCIONS TIPUS DE MATERIAL CONTACTE

Col·leccions especials de les biblioteques de Catalunya

El concepte de col·leccions especials, en l'àmbit de biblioteques, fa referència a aquelles col·leccions de materials únics valuosos i irrepetibles com poden

inclouen s, fullets,

ment als u per a la atalanes.

Col·leccions n control és difusió onatius o

compres ir tothom a més es cials.

onals que u de les Col·leccions especials del cials que es troben Digital de lectes de

Col·leccions especials de les biblioteques de Catalunya

Català

1.690 col·leccions

INICI CERCAR COL·LECCIONS ▾ INSTITUCIONS TIPUS DE MATERIAL CONTACTE

Col·leccions digitalitzades

- Al·legacions jurídiques s. XVI-XVIII
- Antics possessors
- Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya-Col·leccions fotogràfiques
- Arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya-Fons personals
- Arxiu fotogràfic-Estudi de la Masia Catalana
- Banderins del Pavelló de la República (Universitat de Barcelona)
- Biblioteca virtual Màrius Torres
- Cartells de l'Orfeó Català i el Palau de la Música
- Cartells de la Biblioteca de Catalunya
- Cartells del Pavelló de la República (Universitat de Barcelona)
- Cartells polítics de la Universitat Autònoma de Barcelona
- Cartells sobre Catalunya de la Biblioteca de Comerç i Turisme
- Cartes de Jacint Verdaguer a Jaume Collell, 1869-1929
- Catalunya: minuts municipals 1:25 000 (1914-1936)
- Colección de epístolas dirigidas al escritor menorquín don Ángel Ruiz i Pablo, por personalidades literarias de su época, 1892-1926
- Colònies d'infants Evacuats de l'Arxiu Històric (Universitat de Barcelona)
- Col·lecció d'art del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció d'escenografia del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció d'indumentària Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció d'objectes del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció de cartells de la Biblioteca de l'Esport de la Generalitat de Catalunya
- Col·lecció de cartells del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció de documentació personal i institucional del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció de figurinisme del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció de fotografies del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Col·lecció de menús de la Biblioteca Museu Víctor Balaguer
- Col·lecció de titelles del Centre de Documentació i Museu de les Arts Escèniques (MAE)
- Correspondència d'Humbert Torres a Joan Sales
- Correspondència d'Humbert Torres a Maria Planas
- Correspondència d'Humbert Torres a Mercè Figueras
- Correspondència d'Humbert Torres a Octavi Pereña

Linked Open Data

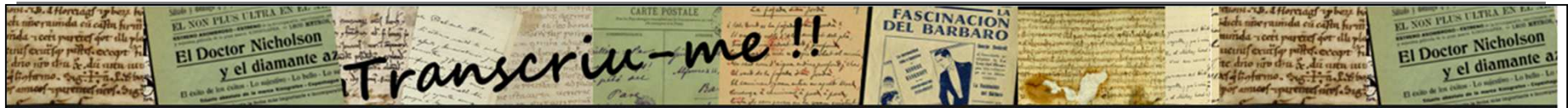
The image shows a screenshot of the MDC (Memòria Digital de Catalunya) website. At the top, a search bar contains the text "vilafranca del penedès" with a 20km radius and "Totes les col·leccions" selected. A map on the left shows the region around Vilafranca del Penedès, with a list of nearby locations on the right, including Avinyonet del Penedès (40 images), Banyeres del Penedès (23 images), Begues (66 images), Bellver (1 image), Cabrera d'Anoia (7 images), Cal Via (8 images), Calafell (8 images), Castellví de la Marca (18 images), Cornudella (7 images), Cubelles (25 images), and Cunit (2 images).

The main content area displays the title "Estudi de la Masia Catalana" and "Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya". Below this is a navigation menu with options: MDC, Col·leccions, Informació, Veure la col·lecció, and Navegadors recomanats. A search bar is present with the text "Cercar" and "dins els resultats".

The detailed view of the masia shows the title "Vista general de les masies de Vilafranca del Penedès i els seus camps de conreu". Below the title is a large black and white photograph of a masia with a white facade and a dark roof, surrounded by fields. A small map in the top right corner of the image shows the location of the masia within the region.

At the bottom right, there is a small logo for "NTdm ©".

http://transcriu.bnc.cat/

Inici Col·leccions Normes PMF (Preguntes més freqüents) Contacte/Suport

Transcriu-me!! És una iniciativa de col·laboració (crowdsourcing) impulsada per la Biblioteca de Catalunya per a millorar l'accés als continguts digitals. És oberta a la participació d'altres institucions. Les biblioteques i institucions digitalitzen documents històrics manuscrits o difícils d'interpretar automàticament, i vosaltres els transcriviu en línia.

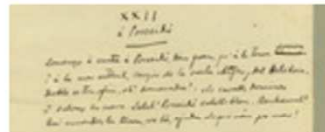
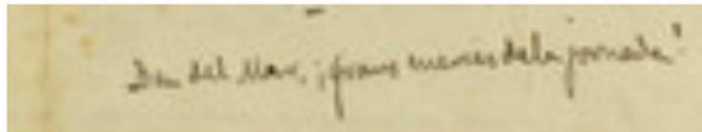
Les transcripcions acabades s'incorporen periòdicament a les digitalitzacions de la [Memòria Digital de Catalunya](#); d'aquesta manera, gràcies a vosaltres, els documents es poden cercar per qualsevol paraula del text, fet que millora els resultats de les cerques al portal, facilita el descobriment dels documents i contribueix a fer conèixer el patrimoni del país.

Cartelleres cinematogràfiques (Col·lecció amb transcripcions pendents)

FilmoTeca de Catalunya

Obra literària de Joan Maragall (Col·lecció amb totes les transcripcions finalitzades)

Biblioteca de Catalunya

Pergamins d'Organyà (Col·lecció amb totes les transcripcions finalitzades)

Biblioteca de Catalunya

Teniu fotos, escrits i documents d'aquests i altres oficis antics?

EL MEU AVI ERA TRAGINER

cistellera
carboner
baster
bugadera
calafat
esmolet
remeiera
boter

A les **biblioteques i arxius** de Catalunya digitalitzem la vostra documentació per reconstruir la història viva de Catalunya.

Fem memòria dels oficis antics
del 15 de gener al 23 d'abril de 2014, tots els dies a la [Biblioteca / Arxiu xxx](#), adreça

Biblioteca de Catalunya

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Xarxa d'Arxius Comarcals
i Servei de Biblioteques

FEM MEMÒRIA

MDC Col·leccions Informació Veure la col·lecció Navegadors recomanats Inici de sessió Adreces d'interès Ajuda Català

Cercar dins els resultats Cercar Cerca avançada

Afegir o eliminar altres col·leccions a la cerca:

- Fem memòria
- Adhesius del Pavelló de la República (Universitat de Barcelona)
- Al·legacions judicials (11.11.1978)

Navegant per els materials a: Fem memòria (441 resultats)

Ordenar per: Títol Opcions de visualització Afegir a les adreces d'interès

Visualització: 100 Selecció/deseleccionar tot

1 2 ... 5 Següent

A la porta de la farmàcia

Adobant un paraigües

Àger, excursió a Poblet i Santes Creus

Alambí utilitzat actualment per Portet, de La Pobra de Segur.

Albarà de pintura proporcionada per la delegació de Girona de "Compañía"

Albarà de plaques de trànsit proporcionades per "Establecimientos"

Albarà de pneumàtics i càmeres d'aire proporcionats per "Establecimientos Coll" de Girona

Albarà de taulons proporcionats per "Maderas Llorens" de Banyoles

Gràcies per la vostra atenció!

